

Petite doxographie éthique = DL X, 117-121 - éd. Hicks

Auteur(s) : Diogène Laërce

Les folios

En passant la souris sur une vignette, le titre de l'image apparaît.

3 Fichier(s)

Mots clés

[Hicks, Robert Drew \(1850-1929\)](#)

Comment citer cette page

Diogène Laërce, Petite doxographie éthique = DL X, 117-121 - éd. Hicks, 1925

Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Consulté le 14/02/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Epicurei/items/show/8>

Copier

Présentation du document

Date 1925

Mentions légales

- Responsabilité éditoriale : Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Texte : Domaine public

Editeur de la fiche Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Contributeur(s) Giovacchini, Julie

Langue Grec ancien

Source Voir description du texte : [CIRIS](#)

Contenus reliés

Ce document n'a pas de relation indiquée avec un autre document du projet.□

Description du document

DescriptionVoir description détaillée de l'édition : [CIRIS](#)

Notice créée par [Julie Giovacchini](#) Notice créée le 23/06/2021 Dernière modification le 19/05/2022

DIogenes Laertius

116 σιας ταύτας ἐπιτελεῖ. οὐδὲ γάρ εἰς τὸ τυχὸν ζῆσον, κανὶς *<εἰ>* μικρὸν χαριέστερον εἶη, ἢ τοιαύτη μαρία ἐμπέσαν, μὴ ὅτι εἰς παντελῆ εὑδαιμονίαν κεκτημένου.

"Ταῦτα δὴ πάντα, Πυθόκλεις, μηδημόνευσον· κατὰ πολὺ τε γάρ τοῦ μέθου ἐκβήσῃ καὶ τὰ ὄμογενη τούτοις συνορᾶν δυνήσῃ· μάλιστα δὲ σκαντόν ἀπόδος εἰς τὴν τῶν ἀρχῶν καὶ ἀπειρίας καὶ τῶν συγγενῶν τούτοις θεωρίαν, ἔτι τε κριτηρίων καὶ παθῶν, καὶ οὐ ἐνεκεν ταῦτα ἐκλογιζόμεθα· ταῦτα γάρ μάλιστα συνθεωρούμενα φαδίως τὰς περὶ τῶν κατὰ μέρος αἰτίας συνορᾶν ποιήσει. οἱ δὲ ταῦτα μὴ καταγαπήσαντες ἢ μάλιστα οὔτ' *<ἄν>* αὐτὰ ταῦτα καλῶς συνθεωρήσαιεν οὔτε οὐ ἐνεκεν δεῖ 117 θεωρεῖν ταῦτα περιεποιήσαντο." ταῦτα αὐτῷ καὶ περὶ τῶν μετεώρων δοκεῖ.

Περὶ δὲ τῶν βιωτικῶν καὶ ὅπως χρή τὰ μὲν ἡμᾶς αἴρεσθαι, τὰ δὲ ἐκφεύγειν, ούτωσὶ γράφει πρότερον δὲ διέλθωμεν ἃ τε αὐτῷ δοκεῖ περὶ τοῦ σοφοῦ καὶ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ.

Βλάβας ἔξ ἀνθρώπων ἢ διὰ μῖσος ἢ διὰ φθόνον ἢ διὰ καταφρόνησιν γίνεσθαι, ὅν τὸν σοφὸν λογισμῷ περιγένεσθαι. ἄλλο καὶ τὸν ἄπαξ γενόμενον σοφὸν μηκέτι τὴν ἐναντίαν λαμβάνειν διάθεσαι μηδὲ πλάττειν ἐκόντα· πάθεσι μᾶλλον συσχεθῆσθαι· οὐκ ἀνέμποδίσαι πρὸς τὴν σοφίαν. οὐδὲ μὴν ἐκ πάσης σώματος ἔξεινται σοφὸν γενέσθαι ἢν οὐδὲ ἐν παντὶ ἔθνει.

* Between the letter to Pythocles and that to Menoecceus come excerpts (§§ 117-120) dealing with the wise man as 612

DIOGENES LAERTIUS

110 καὶ στρεβλωθῆ δ' ὁ σοφός, εἶναι αὐτὸν ἐνδαιμονα· μόνον τε γάρον ἔχειν τὸν σοφὸν, καὶ ἐπὶ φίλοις καὶ παροῦσι καὶ ἀποῦσι ὄμοιως διέ τε λόγου¹ «καὶ διὰ πράξεως». ὅτε μέντοι στρεβλωθεῖ, ἕνθα καὶ μύζει καὶ οἰμόζει. γυναικὶ τ' οὐ μηδέσθαι τὸν σοφὸν οὐδὲ οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν, ὡς φησι Διογένης ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Ἐπικούρου ἡθικῶν δογμάτων. οὐδὲ καλάσκειν οἴκετας, ἀλεήσκειν μέντοι καὶ συγγνώμην τοι εἶχειν τῶν σπουδαίων. ἤρασθήσεσθαι τὸν σοφὸν οὐ δοκεῖ αὐτῷ· οὐδὲ ταφῆς φροντιεῖν· οὐδὲ θεόπεμπτον εἶναι τὸν ἔριστα, ως Διογένης ἐν τῷ διαδεκάτῳ φησίν. οὐδὲ μητορεύσειν καλῶς. σινουσίαν δέ φασι διηγῆσαι μὲν οὐδέποτε, ἀγαπητὸν δὲ εἰ μὴ καὶ ἔβλαψε.

111 Καὶ μηδὲ καὶ γαμήσειν καὶ τεκνοποιήσειν τὸν σοφὸν, ως Ἐπίκουρος ἐν ταῖς Διαπορίαις καὶ ἐν τοῖς Περὶ φύσεως· κατὰ περίστησι δέ ποτε βίου γαμήσειν. καὶ διπτραπήσεσθαι τινας. οὐδὲ μῆνα ληρησειν ἐν μέθῃ φησίν ὁ Ἐπίκουρος ἐν τῷ Συμπόσιῳ. οὐδὲ πολιτεύσεσθαι, ως ἐν τῇ πρώτῃ Περὶ βίων· οὐδὲ τυραννεύσειν· οὐδὲ κυνιεῖν, ως ἐν τῇ δευτέρᾳ Περὶ βίων· οὐδὲ πτωχεύσειν. ἀλλὰ καὶ πηραιθέντο² τὰς δύνεις μὴ ἔργαζειν³ αὐτὸν τοῦ βίου, ως ἐν τῇ αὐτῇ φησι, καὶ λυπηθήσεσθαι δέ τὸν σοφὸν, ως ὁ Διογένης ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Ἐπιλείστων· καὶ δικάσεσθαι· καὶ συγγράμματα καταλείψειν· 120 οὐ παντηγυριεῖν δέ· καὶ κτήσεως προνοήσεσθαι

¹ οὖν τοιδε· corr. et supp. H.

² πηραιθεῖτε vulg. corr. Hywater.

³ μητέ· τοι περάζειν τοιδε· corr. Hywater.

* i.e., by accident, as recommended by the Stoic saying, vii. 130.

DIogenes Laertius

καὶ τοῦ μέλλοντος. φιλαγρῆσεν. τύχῃ τὸ ἀρτι-
τάξεσθαι, φίλου τε οὐδένα προτίσεσθαι.¹ εὐδοξίας
ἐπὶ τοσοῦτον προτίσεσθαι, ὃς δέ σον μὴ κατα-
φροτίσεσθαι· μᾶλλον τε εὐφραμθῆσεσθαι τῶν
ἄλλων ἐν ταῖς θεωρίαις.

Εἰκόνις τε ἀναθήσειν. «εὖ» εἰ ἔχοι, ἀδιαφόρως ἀν-
σχοίη. μόνον τε τὸν σοφὸν ὄρθως ἀν περὶ τε
μουσικῆς καὶ ποιητικῆς διαλέξεσθαι· ποιήματά τε
ἐνεργείᾳ οὐκ ἀν ποιῆσαι. οὐ κινεῖσθαι τε ἑτερον
ἔτερον σοφώτερον. χρηματισθαί τε, ἀλλ' ἀπὸ
μόνης σοφίας, ἀπορήσατα. καὶ μόναρχον ὁ
καιρὸς θεραπεύσειν. καὶ ἐπιχαρήσεσθαι τινὶ ἐπὶ²
τῷ διορθώματι· καὶ σχολὴν κατασκευάσειν, ἀλλ'
οὐχ ὡστὶ ὁγλαγωγῆσαι· καὶ ἀναγνώσεσθαι ἐν
πλήθει, ἀλλ' οὐχ ἐκόντα· δογματιεῖν τε καὶ οὐκ
ἀπορήσειν· καὶ καθ' ὑπουργὸν δὲ ὅμοιον ἔσεσθαι,
καὶ ὑπὲρ φίλου ποτὲ τεθνήσεσθαι.

Δοκεῖ δέ αὐτοῖς ἀμαρτήματα ἀνταπέδονται. καὶ
τὴν ὑγίειαν τοῖς μὲν ἀγαθόν, τοῖς δέ ἀδιαφόρον.
τὴν δὲ ἀνδρείαν φύσει μή γίνεσθαι, λογισμῷ δὲ
τοῦ συμφέροντος· καὶ τὴν φελίαν διὰ τὰς χρείας·
δεῖν μέντοι προκατάρχεσθαι (καὶ γὰρ τὴν γῆν
απείρομεν), συνίστασθαι δὲ αὐτὴν κατὰ κοινωνίαν
τοῖς ταῖς ἥδουσις ἐκπεπληρωμένοις·

121 Τὴν εὐδαιμονίαν διχῇ νοεῖσθαι, τὴν τε ἀκροτάτην,
οἷα εὐτὶ περὶ τὸν Θεόν, ἐπίτασιν οὐκ ἔχουσαν· καὶ
τὴν *εκατὰ τῆς προσθήκην καὶ ἀφαίρεσιν ἥδονῶν*.

Μετιτέον δέ ἐπὶ τὴν ἐπιστολὴν.

¹ τρέψεις codic.: corr. Bignone.

² Cf. Philodemus, *De vita sapientiae* (U. p. 254).

³ The transposition of this paragraph is due to Bignone (p. 214, notes 2, 4).